

Híres metodisták 3. –Methodisták a misszióban

James Fraser (1886-1938)

„Senki nem vette észre, milyen királyi küzdelem folyik a könyvtár sarkában ülő fiatalember szívében. Azon a délutánon már harmadszor nyitotta ki és olvasta el a kis füzetet, mely a jegyzetei mellett feküdt. Diáktársától kapta két nappal azelőtt, amikor épp a gőznyomással kísérleteztek. Beszélgetésük közben előkerült a kis nyomtatvány. A fiatalember most könyvei fölé hajolva csak a bensőjében kialakuló konfliktusokra tudott figyelni.

1906-ot írtak, és James Fraser, a londoni Imperial Egyetem hallgatója mérnöki tanulmányokat folytatott. Tudta, hogy az általa választott szak hihetetlen lehetőségekkel bír világszerte, és saját képességeinek jelentőségével is tisztában volt. De a filléres olvasmány nagyravágyó törekvéseinek a gyökerére tapintott. Ő, aki mindig is megkérdőjelezte a dolgokat, most olyan kérdésekkel találta magát szemben, amelyekre nem tudott választ adni.

Szüntelenül arra igyekezett, hogy keményen dolgozzon, fejlessze adottságait és hasznos életpályát válasszon. Természetesnek látta, hogy mint istenfélő ember erkölcsös életre fog törekedni, és ragaszkodik az egyházhoz. Várhat Isten ennél többet?

James jó matematikus volt, és kitűnt a műszaki tudományok terén is. Továbbá éveig képezte magát zenéből, s éppen első londoni zongorakoncertjére készült. Húszéves fiatalember aligha érhetett el ennél többet. A kis könyvöcske azonban azt sugallta, hogy Isten sokkal, de sokkal magasabb igényt támaszt.

James összeszedte a könyveit és elhagyta az egyetem épületét. ... Felszállt a Letchworthbe induló kora esti vonatra. Elméje már két napja zakatolt. Gondolatai annyira lefoglalták, hogy az út most hihetetlenül rövidnek tűnt. A kis könyvecske szavai egyszerűek, reálisak és szinte kényszerítőek voltak. Az eszmefuttatás tökéletesen józan és logikus.

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/10. rész*

«Ha Mesterünk ma visszatérve és emberek millióit találva Krisztus megváltásának ismerete nélkül, várná – mert nyilván várni fogja – erre a magyarázatot tőlünk, el nem tudom képzelni milyen, milyen magyarázatot adhatnánk. »»

James Fraser methodista családban született, „de csak diákkorában került szemtől szembe Jézus Krisztussal. Az akkor történeteket még édesanyja sem tudta helyesen megítélni. Olyan élmény volt ez James számára, mint John Wesleynek az Aldersgate utcai: szívében «furcsa melegséget» érzett, és először értette meg teljesen, hogy «a változást, melyet Isten a Krisztusban való hit által visz végbe a szívben».”

„Az egyetem elvégzése után James jelentkezett a Kína Belföldi Misszióba (CIM). Szíve érzékenyen rezonált arra, amit erről a szervezetről hallott. Sosem kértek pénzt senkitől, említést sem tettek róla. Nem voltak gyűjtések, felszólítások, nem tettek közzé a szükségét, és negyven év alatt mégis több mint ezer tagot támogattak! A szervezet vezetőjének és a legfrissebb újoncnak ugyanannyi volt a juttatása. Mindent megkaptak, amire szükségük volt. ... Másrészt a misszió felekezeti volt. Hitük alapja egyértelműen bibliai, de a másodlagos dolgokat illető véleménykülönbségek nem választották el a tagokat egymástól....

James első otthona messze nyugaton egy Tengyueh nevű város volt, mely Burma határ menti hegyeire nézett. Sűrűn lakott vidéknek tűnt, de más misszionáriusoktól többnapos járőrföldre feküdt. A lakás egy kis szobából állt - 3,5x4,5 m volt az egész - egy kínai fogadó emeletén. Nem volt benne semmi, csak néhány patkány. ... James szinte egész nap ki sem mozdult, csak a kínai nyelvet tanulta. Volt néhány csüggesztő pillanat, amikor napokig tartó tanulás után kiment a piacra, hogy használni próbálja pár begyakolt kifejezést, de egy szavát sem értették. ...

James még csak 22 éves volt, de megtanulta keményen edzeni magát a fásultság és lehangoltság finom kis támadásai ellen. Igyekezett hűségesebbnek maradni a látszólag jelentéktelen feladatokban is. James úgy vélte, hogy nincs szükség nagyobb hűségre az igehirdetésben, mint akármilyen más munkában, például a konyhai edények mosogatásában.”

A tengyueh-i piacon nyüzsgő élet folyt. Itt látta James először e hegyi törzshöz tartozó embereket. Lisuk egy csoportja haladt át a piacon, és megpillantva őket, James érdeklődése azonnal feléjük fordult. Odahúzódott hozzájuk és elővette kínai nyelvtudását. Egy szavát sem értették. Valahogy mégis sikerült őket az utca végén lévő kicsiny helyiségbe, az ugynevezett imaházba terelni. Kéz- láb- próbálták elmagyarázni, hogy hatnapi járóföldre, a hegyekben laknak népük számos tagjával együtt. «Kezdetől fogva állandóan imádkoznom kellett értük. Szinte húzott valami hozzájuk» - számolt be róla később.”

„Így történt, hogy egy évvel a Tengyueh-be való érkezése után James egy májusi reggel elindult lisu kísérelőjével. ... James örült az új lehetőségnek, és elindult a kis faluba, ami három és fél ezet méter magasan épült a hegyek között. Egy hetet töltött itt, azt ette, amit a házigazdájától kapott, és ott aludt, ahol a többiek, a tűz mellett, a földön. Üzenete, amit a lehető legegyszerűbben fogalmazott meg kínai nyelven érdekelte az ottaniakat.

A Koh család, akiknél lakott, animista volt, mint a törzs legtöbb tagja. A ház hátsó részében polcot állítottak a démonoknak. Egy tál rizs volt és tömjénfüstölő volt elhelyezve az oltáron, meg egy csokor levél, melyben hitük szerint a szellemek éltek.

Egyik este sehogy sem értette, miről tárgyal az apa négy fiával, mivel lisu nyelven beszélgettek, de hamarosan előtte is kinyilvánították, hogy a démon oltárnak el kell tűnnie. Az igaz Istent akarják tisztelni, akiről most hallottak, és az Ő Fiát, Jézus Krisztust. Így anélkül, hogy a misszionáriusnak egy szót is kellett volna volna szólni a démon oltár a szoba közepén égő tűzbe került.”

James Fraser hosszú éveken át látogatta a lisu törzs hegyi falvait. Sokszor hetekig, hónapokig távol maradt az otthonától. Komoly nehézségeket állt ki, nem egyszer az élete is veszélybe forgott. Pár lisu felébredt munkássága során, néhányan visszaestek, de igazi nagy áttörés, ébredés, amelyért

Fraser imádkozott és munkálkodott nem történt. Fraser sokat szenvedett lelki tompaságuk, tudatlanságuk miatt. Élénk levelezésben állt angliai barátaival és támogatóival, és kérésére imacsoportot szerveztek egyetlen célért: a lisu nép lelki

*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/10. rész*

ébredéséért. Ő maga naponta több órát imádsággal töltött, valódi mestere lett a hittel mondott imádságnak.

De másként is törődött a lisukkal! Lefordította nyelvükre – amit tökéletesen megtanult a kínai mellett – az Újszövetséget, olyan haszon növények termesztésével kísérletezett, amelyekből a lisuk – akik addig javarészt ópiumtermelésből éltek – a zord hegyi viszonyok között is meg tudnának élni.

Amikor a misszió vezetői egy másik területre küldték Frasert még egyszer végiglátogatta azokat a falvakat, ahol addig hirdette az evangéliumot. Ekkor váratlan fordulat következett be, nagyon sok család döntött Jézus Krisztus mellett.

„James alapos és pontos matematikus volt, mindenről pontos nyilvántartást vezetett. Felmérte, hogy 129 család döntött Krisztus mellett, akik megszabadultak a démonimádás sötétségéből. Ez a szám körülbelül hatszáz embert jelentett. Óriási nyáj volt, szétszórva közel 130 kilométeres körzetben, szétszórva a meredek hegyvidéken...”

Fraser azonban nem nyugtalankodott, még hosszú évek munkájába telt, míg megfelelő tanítás után megkeresztelhette az első lisukat. Jelentősen kibővült munkáját később mások folytatták. (Köztük a magyarul is megjelent könyveiből jól ismert Isabel Kuhn.) Mire a kommunista hatalomátvétel megtörtént Kínában a lisu egyház már önnálló lett, nem szorult rá a misszionáriusok támogatására.

„A CÍM munkások közül John Kuhn és Charles Peterson hagyták el utolsónak a törzseket. Búcsuztatásukra 1950-ben 800 lisu gyűlt össze, hogy elénekeljék a Halleluja Kórust; emlékezetes pillanat volt – hálaadó áldozat. A misszionáriusok visszamehettek kényelmes otthonukba. A lisuknak azonban maradniuk kellett, hogy szembesüljenek a sötét jövővel ott, ahol éltek.

1951-ben és a következő években a lisu hívőknek ugyanolyan sorsban volt részük, mint a többi kereszténynek Kínában. Keveset lehetett tudni megpróbáltatásaikról egészen addig, míg néhányan – elcsigázva és nyomortól sújtva – át nem szöktek a hegyen, és be nem számoltak az eseményekről.

Először betiltották az istentiszteleteket, s a Bibliákat és keresztény könyveket elkobozták. Majd sok hívőt elhurcoltak a családjukból és átképzésre vittek; egyeseket bebörtönöztek. Végül eljött a nap, mikor a keresztényeket kivégezték a hitükért. Ez volt a tűzkeresztség a fiatal egyház életében.

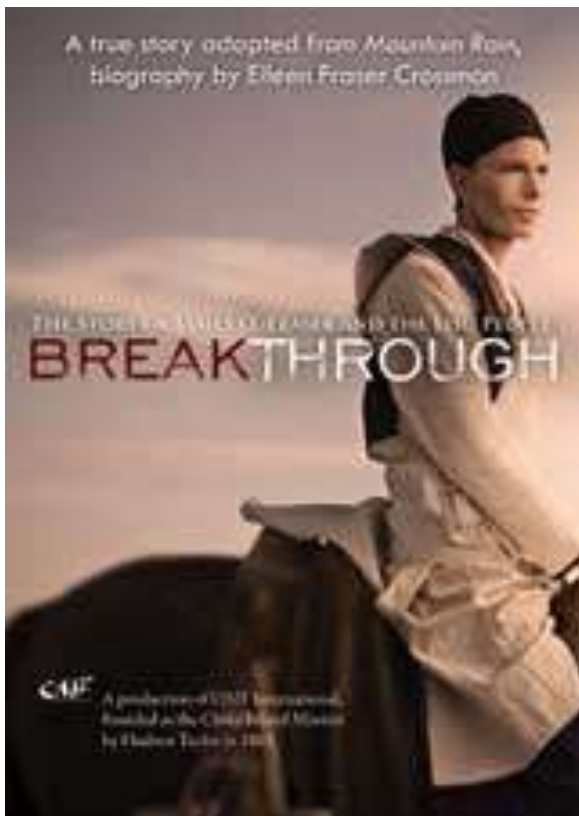
*Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
Próbaidős tag KÁTÉ 2010-11/10. rész*

Lizuk ezrei menekültek Burmába és Thaiföldre. Egy csoport törzsi keresztény Kínából kalandos módon átkelt a burmai hegyeken, s aztán egy távol eső völgyben keresztény közösséget hoztak létre.

1963-ra becslések szerint már legalább tízezeren jöttek át és telepedtek le Burmában.”

James Fraser ezeket az időket már nem érte meg. 1924-ben még hazalátogatott Angliába. Ez volt a második otthon léte, mióta Kínába ment. Ekkora már kinevezték tartományi szuperintendenssé. Más misszionáriusok munkáját irányította, tanácsolta őket, végezte a misszió adminisztrációs munkáit, és eközben sokat utazott, prédikált és tanított. 1929-ben feleségül vette Roxy Diamondot, egy metodista misszionárius lányát. Két lányuk született, és miközben a harmadik gyermeküket várták, James Fraser váratlanul, egy gyors lefolyású agyi maláriában, ötvenkét évesen elhunyt.

„Jamest a Paoshanra néző dombon temették el, azon a lejtőn, ahol harminc éven át az otthona volt. Magányos sír a fenyők között. Sírkövére lisu, kínai és angol nyelven vésték a szavakat: «Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbennem, ha meghal is, él.»”

James Fraser életéről egyik lánya Eileen Fraser Crossman írt könyvet. Magyarul is megjelent Egyházunk gondozásában „Áldott esők lesznek” címmel. Az idézőjelbe tett szövegek ebből a könyvből származnak.

A könyvet filmként is feldolgozták. A mellékelt fotó a film címlapját ábrázolja.